

EDINOST

Glasilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

•V edinstvu je moč.

•EDINOST izhaja 2krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravnosti in v trafikah v Trstu po 25 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 25 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravnost, via Terrente, »Nova tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Terrente«. Nuova Tipografia; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznanih in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Prijateljem in naročnikom!

Pred vsem všim prav veselje praznike vsem prijateljem in naročnikom, katerim naznanjam, da bo »Edinost« tudi po novem letu po dvakrat na teden v sedanjem obliku izhajala in prinašala raznovrstnega gradiva, kakor do sedaj.

Ker pa se je pokazalo, da je v Edinosti premalo prostora za beletristično polje, in ker nam dohaja od raznih stran dosti dobrih beletrističnih spisov, sklenili smo, da z novim letom začnemo vsako soboto izdajati beletristično-znanstveno prilogo, ki bodo obsegala 8 strani v velikem osmerku in bodo tako vrvana, da se bodo dotična beletristična dela lehko vezala v knjige.

»Edinost« bodo veljala kakor do sedaj, 6 gold. za vse leto, 3 gold. za pol leta, gold. 1.50 za četrt leta in 50 soldov za mesec.

Beletristična priloga pa bodo stala za naročnike »Edinosti« za vse leto gold. 1. za pol leta 50 soldov, za

BOŽIČ

Božič! kako kratka ali kako prijetno doneča je ta beseda; veselje vzbuja v starem in mlademu človeku, vsem je mil božič, vsi ga željno in z veliko radostjo pričakujejo; ni človeka, katerega bi ta tako majhna ali tako pomenljiva besedica nekako ne zadela; ni srca, ki bi povsem neobčutno bilo proti tej besedici, s katero kristjani kličejo svoj najlepši in najdražji praznik, dan rojstva Sinu Božjega.

Glejmo premile otroke, naše upanje in veselje, kako se radujejo okolo nežnih jaslic, katere so si sami napravili, ali stari oče ali mati v kočiku sobe, kako kažejo na srečne pastirce, ki donašajo darov ljubemu novorojenemu detetu Jezusu, kako s

prstki zaznamujejo oslička in volička, ki v ubožnem hlevcu na novorojeno božje dete hukata ter ga grejeta, kako radostno prižigajo svečice okolo teh jaslic. Dà, milo se človeku zdi prisru, ko vidi nežno mladino, ljube otročice, tako brezskrbno in nedolžno se veseliti, nehoté mu prihajajo v spomin zlata leta mladosti, čuti se pomlajenega in tudi on se z malimi otročiči veseli, popravlja in lepša ljube jaslice.

Glejmo te nadobudne otročice okolo božičnega drevesa, kako plaskajo z ročicami, ko vidijo na njem toliko gorečih luči in toliko lepega sadja in drugih sladič! Dober mesec pred božičem vedno poprašujejo očeta in mater, kako visoko bo to drevo,

je-li bo smreka ali hrast, ali brenj; je-li bo dosegal do stropa in skozi streho, je-li bo tako polno sadu, kakor lani, ali še več lepših jabolk, pomaranč, sladčič!

Ali — izstopimo iz tega otročjega, tako rekoč idealnega sveta, ki gleda stvari vse tako lepe, vesele, smehtajoče, ter se zadovolji z rudečim jabelkom, kojega veselje do vrhuncu prekpi, ako mu podaš lesenega konja, našareno punčiko ali »zlatouro s kazalom — ozrimo se na pravo, takozvano realno živenje — kak razloček! Tam tako iz presrčnega, nedolžnega srca kipeče veselje, brezmejna radost radi malega sadu, tu pa — veden boj za obstanek!

Začasna sreča razjasni morda

človeku nekoliko lice, ali uže mu preti od drugod črna pošast, ki mu ogreni kratko žitje, ki mu ga pristudi in srce turobno naredi. Razsvetilo mu je morda solnce sreča nekoliko obzor, smehtajo se mu morebiti nasproti srečni in veseljaplni dnevi, ki jih bode užival ali kopijo se nad njim kratko potem črni oblaki in hiter piš odnesa smehtajoče se mu dneve ter ga znova telebi v brezno, v turobnost!

Je-li črnogled oni človek, ki o sebi tako misli, kateremu v možgane prihajajo taka premišljevanja? Nè, on ne gleda ne z motnim ne s črnim očesom svoje sedanjosti in prihodnosti, ampak v gotovosti misli, da se bode, kakor se je z neštevilo drugimi, tudi njemu godilo: To živenje mu ne obeča

četrt leta 25 sold. Za nenaročnike pa gold. 1.50 za vse leto, 80 soldov za pol leta, 40 sold. za četrt leta. V tržaških tabakarnah pa se bodo prodajala priloga po 2 solda.

Prijatelje in naročnike naše prosimo, da nam tudi v bodoče zvesti ostanejo ter pridobé še novih naročnikov, ter nam še pred novim letom pošljejo predplačo, da bomo moglisvojopravno vrediti.

Dolžnikom pa še enkrat na srce polagamo, naj dolge poravnajo še pred novim letom, ker drugače jim ustavimo list in dolžen znesek po pošti povzamemo.

Upravnštvo.

Prihodnja številka »Edinosti« izlazi s prilogo deneš osem dni, ker zarad praznikov ni mogoče tiskati v soboto. V denašnji številki podajemo našim čitateljem božično sliko: v sredi mestna družina okolo božičnega drevesa, na eni strani mestno hišo, na drugej cerkev sv. Justa, od zdolaj Rojan v noči, ko gredo okoličani in okoličanke k božičnej maši.

nikake stalne sreče, ker prepolno je turobnosti in grenkosti.

In kaj naj porečemo o celih narodih in sosebno o našem malem ali tako žarko ljubečem narodiču? Grozen boj za obstanek povsed! Tu prisije za hip solnce sreče, ali koj otemni ter prisije za hip drugemu narodu, kajti — kaj druzega nego hip naj zovemo malo stoletij ali let trajajoče procvitanje jednega naroda napram drugemu?

Boj, sovraštvo, zatiranje na enej strani — odbijanje napadov, k malu onemoglost, k malu nadvladanje in zopetno šopirjenje na drugej. Zmaj od ene strani zija in hoče požreti vse, kar je na nasprotnej strani, na zadnej pa borenje proti temu zmaju — nov boj za obstanek!

Je-li to alegorično sanjavno? Nè! Gola je to resnica, kojo imamo vedno pred seboj, sovraženi in zatirani, primorani smo odbijati sovražnikove napade, upiram se sovražniku, kolikor je mogoče, in če ne moremo pri vsem tem sovražniku do živega priti, če ne moremo otresti obtežujočih nas njegovih spon — smo li mi temu krivi? Dan pravice mora prej ali slej prisijati, pravica se mora v enakem meri nam deliti, kakor drugim narodom; še smo živi in bojujemo se vedno ter bojevali se budem do zadnjega preti sovražnemu zmaju, ki nas hoče pokončati.

Štiri tisoč let so Izraelci čakali obljubljenega Odrešenika in konec dolžih štiritoč let je prišel dan, — prišla je noč, v kojej se je narodil Oni, ki je prišel na ta svet ljudstvo reševat in je vodit v kraljestvo Njegovega Očeta — po dolgotrajnem bojevanju, po tolkih stiskah in trpenju mora prisijati i nam solnce na rodne — enakopravnosti!

Levin.

Deželni zbori.

Goriški

Peta seja 14. decembra.

Preberi in potrdi se zapisnik prejšnje seje, v obeh deželnih jezikih. Na to oddal deželni glavar došle prošnje petičjskemu in pravnemu in finančnemu odseku, predstojnik goriškega starešinstva, naj bi se sprejel predlog poslanca dr. Gregorčiča o premembri domovinske postave, pa odseku, ki je bil izvoljen, da pretresuje lotični na svet.

Poslanec Dottori stavi interpelacijo do predsedništva deželnega odbora, v kateri pravi, koliko aktivnih zastankov ima zemljisko odvezni zalog na glavnici in na obrestih pri Judeh; koliko posestev, ki so bila odvezana, je ostalo v rokah tedanjih gospodarjev in koliko jih je prišlo v tujroke, odkar so odvezana; ali so se zalogovi ostanki vedno prepisovali in ali so zdaj vpisani v zemljiskiu knjigam; ter al namerava deželni odbor potirjati vse aktivne zastanke v bodočem uoravnem letu?

PODLISTEK.

Čudna ženitev.

Prevel H. V.

V majhnem mestu na Štirskej je živel pred nekaj leti premožen pè. Imel je dve stvari, na katerih mu je bilo največ ležeče: en zaklad in eno sovraštvo. Zaklju mu je bila hčerka, živo dekle, sedemnajstih let, rudečeljno s kostanjastim lasmi, izpod katerih sti gledali modri oči, zapečljivo v svet. Sovražil pa je iz desca — komedijante, ki so se večkrat ustavili v onem kraju. Prav takrat je bil tam enaka družba. Enega izmed teh, pevec veselega, mladega moža, čtil je pa na vse. Pevec je bil Anton.

Olga, pekova hči, bodila je rada poslušat in gledat veselo drušvo. Njene je pa mikal Anton, mladenič, ki jo je kažeč. Njegovi črni lasje in tone če so jo pač bolj zanimalne, nego njegov lepotič.

Mladič so ga jako čuli in radi hoddili k predstavam, kajti je reškočat jih bilo slišati v malem gledališču tukega dela.

Mojster Boštjan je brašnovojih kip poslušat hoditi to shentano kápo, kakor je rekjal gledališči druži. A Olga je utekla v gledališče z svojo staro telo, ako je le mogla.

Deželni glavar izjavlja, da odgovori, ko bo imel številke pred očmi in ko se deželni odbor izrasi o tem, kaj misli storiti v bodočem letu. Dr. vitez Pajer predlaga v imenu deželnega odbora, naj se potom nujnosti ostopijo prosoje nekaterih dajkov za podporo petičjskemu odseku. Predlog se sprejme.

Potem je utemeljeval poslanec dr. Maurovich predlog, da bi se razširila postava za pogozdovanje Krasa tudi na občine Št. Maver, Solkan, Kronberg, Šempas, Grgar in Ravnicu, kateri predlog se izroči pravnemu oiseku.

Poslanec g. Mahorčič pojasnjuje svoj predlog, po katerem bi morala vodstva gorških in tržiških bolnišnic v treh dneh, potem ko so sprejela katerga bolnika, sporočiti ime, bolezni in prenesljivost ali ne-prenesljivost bolnikovo pristojnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu, da to poizvede dočnega županstva premoženske razmere bolnikove, oziroma da more županstvo vzeti bolnika iz bolnišnice ter prepeljati ga na dom. Govornik dokazuje z izledi, da zlaj dohajajo tako poročila pozno in prepozno, da navidezni bolniki obražajo to v svojo korist ter se dajo braniti v bolnišnicah pospobno o zimskem času, ko ni teila ali ko je zunaj mraz, da pridejo v gorke hrame, kjer dobijo tudi hrano in postrežno. Ta naredba pravi govornik, naj bi veljala za zdrave »bolnike«, ki bi koj oz traveli, kadar bi zvedeli, da gre po ne občinski voz, kakor se je v resnici že zgodilo. Župan naj bi dobili nalog odgovoriti v 3 dneh na glavarstvena vprašanja o premoženskih razmerah bolnikov, in naj bi bili vezani pod osebno odgovornost, prevzeti osebe iz bolnišnice, kadar bolnišnično vodstvo to zahteva. Dalje je predlagal g. poslanec, naj se ustavnijo deželni bolnišnici zalog, v kateri bi plačevali posli, ki niso vpisani v kako priporočno trutvo, in ki bi se obratal posebno v planovanju stroškov za nekatere bolezni, ki občeno labko obubožajo, ako se pokazi na več občinarnih ali občinarnih bivajočih v tujini v bolnišnicah. Slednje nasvetuje, naj se predlog odda v pretres in presojo posebnemu oiseku, sestavljenemu iz 7 udov, ki naj se izberjo iz vse zbornice. Predlog se sprejme brez ugovora in deželni glavar odloči, da posebni odsek se bo volil konec seje.

Potem utemeljuje poslanec dr. Gregorčič svoj predlog o premembibl. S. 61. občinskega reda glede razdelitve občinskih zemljisk. Poslanec dokazuje z raznimi izgledi, da razdelitev občinskih zemljisk se je pokazala do zdaj povsed jako koristna, ta vslet razdelitve se je prejšnji pustišč premenil v lepe travnike, senožeti, gozle, njive in nograde, ali vsaj v tuk sevet ki daje veliko več užitka nego prej. Nasvaja razdelitve, ki so se vrstile uže leta 1884 in 1885 radi državnega posojila v okol ci goriški, v Britih, v Furlaniji, ter poznih razdelitev na počasi posebnih občinskih postav v Solkanu (Sv. Gora), Bitah, Daskal, Avčah, v Rčinjih in drugod, ki so se vse prav dobro splačale. Omenja, da posebno pogozdovanje goličav se razdelitvijo neznanško pospešuje, da niti živna postava v varstvo gozdov, niti komisija za pogozdovanje Krasa, niti dotična postava niso toliko storile kolikor razdelitev občinskih zemljisk med občinje, kakor je razvidno iz navedenih občin. Iz tega izvajal je g. poslanec zaključek, da je treba razdelitev pospremeti, ter je pojasnil, da se tanci postopinja, vsaj katerga je treba v vsakem slučaju čakati, da živi zlomek posebno postavo in jo vlasti priporoči v potrebi, razdelitvijo močno zvira, ker je treba včasih čakati 3, 5, 8 celo 10 let, preino se vse do konči kar je posameznim občinam in

Bilo je zadnji včer, zadnja predstava. Druži ne imelo je društvo oditi iz uesta v druge kraj.

Tudi dan je šla Olga s tetom v gledališče: Slovino je prišla blizu odra. Ko je Anton odšel zatruj nesen, pleskala mu je tako, da se je ozl v njo. Oči so mu ostale na lepem, oskove hčere, a tudi mu ga je gledal, kakor da b mu hotel povedati, kaj jo vše tež Razumela sta se ujama pogledi! V sreči se jima je uenikskra, ki je v higu pognata mogočen pianen, — ogenj ljubezni. Kako je to tuk njeni prasi, tegi si Anton si mogel razložiti. Dovolj, — prisoje.

Ko je Olga šla, tom včer, pršalj, kakor je pol iz njeni, Anton k njej. — Anton ni včer z drugimi, ampak ostal je v mestu.

Hudo hotje ješča pa so si še postali, da natič dan v pekovi vrt, kjer govorji z Olgo in sa ju je enkrat celo mister Boštjan včerjil kot tudi v linbez i se poljubljala in se objedala. Mojster se je bil razjezen, ker je te nujne nujne se togoči na svojo leseno hčer. Kuša je, kjer je prizvezel, in kom se podi. I Teta je, kjer je jezzi oči na vse. Raje je hotel dati svojo

Olgo v bližnjo sosedost, kjer naj bi se odala z božic, naboljši, nego bi vstala, jo hčer nujno s tukom človekom. On, — i uži pre slike pekarske zatuge, otreži o vse občidinu mož, on naj bi jih tudi za živo tukom, ki na odrin bujeti, ne nujno, — in drugi ljujta s nujno in mu pluskajo!

deželni v veliko škodo. Iz tega uzroka naj bi se §. 61. tako premenil, da bido dovoljeno razdelitev deželni odbor v soglasju s c. k. namestništvom in naj se izroči ta načrt premembre pravnemu odseku, kar se zgodi brez ugovora in brez razprave.

Dr. Abram poroča o proračunu Dnotovske občine za leto 1886, A. Kocjančič o računske sklep gozdarskega zalog za 1. 1884, J. Gasser o onem gospodarskega zaloga in zaloga Werdenberških Štibendijev, dr. Verzegnassi o onem zemljiskom odveznem zalogu. Proračun in računski sklep potrdijo se brez razgovora. A. Kocjančič poroča daleč o proračunu gozdarskega zalog za 1. 1886 in dr. Verzegnassi o onem zemljiskom odveznem zalogu, ki se sprejmeta po nasvetu finančnega odseka.

V imenu petičjskega odseka poroča R. M. Ahorčič o prošnjah Umanjske občine v doseg do podpore za most občin Robodida in Breginj v doseg do podpore za most čez Nadižo. Šebreljskega županstva v doseg do podpore za pokritev mosta v Stopniku, občin Ljubljana in Idersko v doseg do podpore za cesto iz Iderskega proti Ljuku. Vse te prošnje so zavrnene z motivacijo, da dežela podpira redno le skladovne ceste in da pri grajenju občinskih cest in mostov imajo občine pravico prositi podpore od cestnega odbora svojega okraja, ako plačujejo nad 50 000 doklaje za cestne namene: — Na predlog Del Torreja v imenu petičjskega odseka dovoli se vlovi ranjka učitelju Jerneju Ridizzu-e podpora 40 gld.

Dottori poroča v imenu pravnega odseka o načrtih postav zastran novih skladovnih cest od Pieris do Fogliana in od mosta pri mlinu v Terzu do cerkve Skodovaki ter priporoča, naj se sprejmeta, kar se zgodi tudi v drugem branji brez razprave in brez ugovora. — V odbor za Mahorčičev predlog se volijo: dr. Maurovich (predsednik), dr. Rojic, Mahorčič, dr. N. Tonki, Gasser, Venuti, Kocjančič.

Deželni glavar naznani dnevnih red

naslednji šesti seji ter sklene peto sejo ob 7/12 ur zvečer.

Kranjski.

(IV. seja, 9. decembra.)

Zapisnik tretje seje se prebere in potrdi, potem je gosp. deželni glavar naznani došle vloge in peticije ter jih razdeli dočnim odsekom.

Zatem g. deželni predsednik naznana, da sta mu došla od poljedelskega ministerstva dva vladna postavna načrta, ki ju zbornici predlaga, namreč o razdelitvi skupnih zemljisk in vrvnavni dotičnih skupnih pravic glede rabe in oskrbovanja takih zemljisk, dalje postava o sostavi deželne komisije za odčuvanje gozdov tujih medimesnih kosov in za vrvnanje gozdnih mej.

Ker se je poročilo deželnega odbora o zavrnjeni Tivolskem gradu z občino Ljubljansko izročilo upravnemu odseku, je g. prof. Šuklja utemeljeval svoj predlog glede vrvnavanja Krke, in je priporočal, da, nai ona preiskuje s svojimi inženirji, kako bi se vrvnala Krka, naj naredi dotično načrte, ker Dolenska sama ne more nič storiti, od dežele pa se tudi ne more nič pričakovati. Predlog se izroči v pretres gospodarskemu odseku.

Zarad vrvnavne hidournike Šicje in Dobrovke v Račni dolini se vzame dotično poročilo deželnega odbora na znanje in se deželni odborni naroča, naj potrebno ukrene, da se načrt za vrvnavo teh hidournikov, aka mogoče, še to zimo izdelja, nai ona preiskuje s svojimi inženirji, kako bi se vrvnala Krka, naj naredi dotično načrte, ker Dolenska sama ne more nič storiti, od dežele pa se tudi ne more nič pričakovati. Predlog se izroči v pretres gospodarskemu odseku.

Zarad vrvnavne hidournike Šicje in Dobrovke v Račni dolini se vzame dotično poročilo deželnega odbora na znanje in se deželni odborni naroča, naj potrebno ukrene, da se načrt za vrvnavo teh hidournikov, aka mogoče, še to zimo izdelja, nai ona preiskuje s svojimi inženirji, kako bi se vrvnala Krka, naj naredi dotično načrte, ker Dolenska sama ne more nič storiti, od dežele pa se tudi ne more nič pričakovati. Predlog se izroči v pretres gospodarskemu odseku.

Poročilo o tretni uši se jemlje na znanje. Dalje deželni zbor jemlje na znanje, da ste se ustanovili za živinozdravniško šolo na Dunaju podelite Francetu Dulerju in Jožu fu Pavzerju, in privoli, da se je Karolu Lesarju podaljšala ustanova.

Pršnja cestnega odbora v Velikih Laščah za preložitev ceste med Laščami in Rašicami se izroči deželnemu odboru, da jo v smislu § 49 inštrukcije vzame v pretres in dovoli za premerno podporo.

Gledé režij v blaznici na Studencu je v imenu finančnega odseka baron Schwiegel predlagal: 1. V staru blaznici se dovoli za vsačega bolnika III. razreda po 22 kr. odškodnine na dan, v blaznici na Studencu pa po 24 kr., do zgradbe perilnice in sušilnice se pa na Studencu dovoli odškodnine 25 kr. na dan. 2. Temu pri-

Kamnigorci gledé nekakih zaostankov pri občinskih računih se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Pri letnem poročilu o občinskih zavrhah baron Apfalttern predlaga, naj deželni odbor po deželnem računskem uradu pregleda račune občin, ki imajo več 50 odstotkov občinskih priklad. Tudi račun Ljubljanskega mesta naj bi se pregledal, ker se je čulo in po listih bralo, da je Ljubljanski mestni odbor Celjski posojilnici menda posodil 10 000 gld. Prej je pri Slaviji prosila tega pozajma, pa ga ni dobila, ker je menda ne zaujalo.

Dr. Vošnják ugovarja natolevanju gosp. barona, prav tako dr. Bleiweis, ker ni res, da bi bilo mesto Celjske posojilnici posodilo 10,000 gld. Tudi g. Kersnik je ugovarjal, da župani niso taki vampirji za občinsko premoženje, kakor jih je opisoval g. baron Apfalttern, kateri se je strašno blamiral. Pri glasovanju se § 5 letnega poročila vzame na znanje, predlog barona Apfalttrera pa se zavrne.

Dalej se sklene, da se bolniščnim primarijem petičnike vstevajo v pokojnino, drugim bolniščnim uradnikom pa ne.

Gledé prisilne delavnice se sprejme ti le nasveti finančnega odseka: 1. Vlada se prosi do podpore za tako razširjanje prisilne delavnice, da bi se v nju spravilo 500 kaznencev; 2. dežele, ki rabijo našo prisilnico, se vprašajo, če se hočjo za nekaj let zavezati, da bodo sem pošljale svoje kaznence; 3. precej naj se naredi potreben razširjanje; 4. deželni odbor se pooblašča, da od mestne občine Ljubljanske kupi 3 orale blizu posilne delavnice ležečega mestnega zemljiskiča.

Gledé muzeja se sklene: 1. Poročilo o izkopavanju starin se z zadovoljnostjo jemlje na znanje in se g. Dežmanu izreka zahvala deželnih zastopnikov. (G. Dežman se za to priznanje slavnemu zbornemu obkratku zahvali.) 2. Določi se, da bi bilo primerno določiti vstopno za ogledovanje v muzeju branjenih reči o takih dnevnih, ko muzej ni odprt. 3. Francetu Kobaln, muzejskemu slugi in vratarju, se določi 300 gold. letne plače, stanovanje in kurjava. 4. Reparatorju Ferdinandu Schulzu se določajo dnešnji plači dovoli osebna doklada letnih 100 gld., prosto stanovanje in kurjava. Konečno se je potrdil proračun muzejskega zaklada, kakor smo ga že v potročilu o drugi seji omenjali, ter se je le dostavilo g. Schulzu dovoljenih 100 gold.

Pri obravnavi o nekaterih točkah letnega poro

merno se zniža tudi režija za I. in II. razred. 3. Hrano v III. razredu določuje normalni jedilni list, pri čemer sostavi se zdravnikom prepriča primeren vpliv. 4. V točkah 1 do 14 poročila omenjeni jedilni tarifi se imajo določati za eno leto. Deželnemu odboru se naroča, naj v tem smislu spremeni z usmiljenimi sestrami skleneno dosedanje pogodbe, in naj novo pogodbo predloži z letnim poročilom I. 1885. Ako bi pa ne bilo mogoče pod temi pozoji skleniti nove pogodbe, naj usmiljnim sestram ob pravem času odpové pogodbo od dne 30. septembra 1880.

Sprejmejo se vsi nasveti finančnega odseka.

Za zgradbo perilnice in sušilnice v blaznici na Studencu se dovoli 3600 gl., ki naj se postavi v proračunu deželnega zaklada za 1. 1886.

Gledé režije in hrane bolnikov v splošni bolnišnici v Ljubljani predlaga finančni odsek: Deželnemu odboru se naroča, da naj se z rečom usmiljenih sester pogaja za novo vgodnejšo pogodbo držec se pravila naj velja 14 1/2 kr. za človeka na dan in naj to predloži s poročilom za I. 1885. Ko bi take vgodnejše pogodbe ne dosegel, naj sedanjem pogodbo v pravem času odpové. Tudi naj za prihodnji deželni zbor izdela pravnove predloge, da bi se bolnišnici sprejela v lastno oskrbovanje dežele.

Ribolovnemu društvu v Ljubljani se dovoli poleg navadne letnine še podpora 30 gl., potem g. deželni glavar sklene sejo.

(V. seja, 11. decembra.)

Ko se je prečital in potrdil zapisnik zadnje seje, ter se razdelile doše peticije, naznanih je g. deželni glavar, da je dal g. Pfleiderju za današnjo sejo odpust, in da je g. Murnik zbolel in se sej ne more vdeleževati.

Predlog o združenju Tivolijskega gradu z Ljubljano se je izročil upravnemu odseku, potem pa so se za zdanje šol dovolile sledete podpore: 1. Češki 300 gl., 2. Dobrovci 300 gl., 3. Honeneg v Kočevju 200 gl., 4. za Trpčane in Kutežovo 100 gl., 5. Strekljevec v Črnomeljskem okraju 500 gl., 6. Grble v Črnomeljskem okraju 500 gl., 7. Veliki Gaber v Litijskem okraju 400 gl., 8. Božakovo v Črnomeljskem okraju 400 gl., 9. Stari trg v Črnomeljskem okraju 400 gl., 10. Dobernje v Trebenjskem okraju 400 gl., 11. Spodnji Logatec v Logaškem okraju 300 gl., 12. Terzin v Kamniškem okraju 300 gl., 13. Jesenice pri Radovljici 300 gl., 14. Sv. Ana pri Tržiči 300 gl., 15. Petrovavas v Črnomeljskem okraju 200 gl., 16. Smlednik v Kranjskem okraju 200 gl., 17. Črni Vrh v Idrijskem okraju 200 gl., 18. Dobliče v Črnomeljskem okraju 200 gl., 19. Kropa v Radovljiskem okraju 200 gl., 20. Zgornje Pirniče v Ljubljanskem okraju 100 gl., 21. Pečganje v Ljubljanskem okraju 100 gl., 22. Dolnji Žemon v Ilir. Bistriškem okraju 100 gl. Skupaj 6000 gl.

Potem se potrdi računski sklep normalnošolskega zaklada. Vseh dohodkov s predčasnim odstavkom vred je bilo 212,074 gold., 60 kr., stroškov pa 210,631 gl., 82 kr., in je konečno ostalo v gotovini 1442 gold., 78 kr.

Pomočnemu učitelju Francetu Schönbrunnu se dovoli, da se mu bode v slučaju upokojenja pokojnina odmerila n. po listi aktivitete plača 400 gl. — Učiteljski vidi Barbari Stamcar se dovoli letna miločina 50 gl. za tri leta pričenši s 1. jan. 1886. — Peticija bivšega učitelja Janeza Lenarčiča za dovoljenje miločine se odbije.

Dalje se potrdi proračun prisilne delavnice za I. 1886; skupna potrebščina znaša 61881 gold., z 10.000 gl., ki so se za razširjanje dovolili, pa 71831 gl., zaklada pa je 60436 gold., toraj bode primanjkovalo 11895 gl., ki se bodo morali plačati iz deželnega zaklada.

Pri poročilu o Blejskem žiravišču je bil sprejet predlog barona Schwagelinia, da se deželni odbor naroča v porazumenu z deželno vlado na to delati, da se Bled prejko mogoče prestavi v zdravnišče.

Pri vrvnavanju Save je g. Kersnik nasvetoval resolucijo, slavno vlačo naprosto, naj se pri vrvnavanju Save ozirjemlje tudi na vrvnavanje Bistrice, vsaj o 1 vasi Bišči navzdol, katera resolucija je bila prejeta.

Dr. Poklukar potem obširnejše poroči o sušenju Ljubljanskega močvirja in povdarnja potrebu, v tem oziru že skoraj kaj določneča vkrneti in zlasti skrbeti, da se dobi v tamnamen zdatna državna podpora.

Pri glasovanju se sprejmó sledeči nasveti gospodarskega odseka: 1. Poročilo odborovo se jemlje na znanje; 2. deželnu odboru se naroča, naj še v tem zagradanju predloži načrt novih močvirske postave; 3. nadaljuje naj se prizadevanje za postavo po tružnih močvirskega odborov; 4. z vso močjo naj se dela na to, da se prejko mogoče doženčo pripravljena dela za osuševanje, in da se deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju predloži načrt postave o pokritji stroškov.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesar je obiskoval v Budimpešti, kjer ostane čez praznike. Imel bi ž njim bil tudi grof Taaffe, ali zbolel je, unelo se mu je namreč grlo, in zato je moral ostati na Dunaju.

Naučni minister je zopet izdal dva ukaza šolskim deželnim oblastim. Prvi se neče s tem, da se ima v okom priti splošnej tožbi o rabi šolskih knjig, kar posebno hudo zadeva ubožniše prebivalstvo. V ta namen se izdado še posebni ukazi.

Zdaj se je zauzalo, da se imajo vo istovm ljudskih in srednjih šol naredbe in ukazi, zadevajoči rabo knjig, v natačno splošvanje priporočiti; vsaka premembra šolskih knjig se lma na najpotrebnije primanjaje omejit; prepovedano je, zahtevati od učencev na ljudskih in srednjih šolah, da si prisrbč drugih knjig, ki niso predpisane in potrjene. Drugi ukaz veleva natančen pregled knjižnic na ljudskih in srednjih šolah; volje in učitelji so dolžni, odstraniti vsako knjigo, ki je spolijiva o patrijotičnem, verskem ali nравnem oziru. Pregled se ima izvršiti najdaleje do 1. maja 1886. Vsak učitelj je z svojim poipisom v knjižničnem imeniku odgovoren za to, da vsebina pregledane knjige ni nasprotna nobene zgoraj omenjenih točk.

V prškem deželnem zboru je 19. t. m. grof Schönborn utrijeval šolski svoj predlog, ki se je izročil šolskej komisiji v pretres in poročilo. Potem se je zasedanje do 4. januvarja odložilo.

Štajerski in Gorenjeavstrijski deželni zbor sta odložila zasedanje do 7. januvarja.

Hrvatska poslanca Starčevič in Gržanic sta bila 18. t. m. zaradi dogodev v deželnem zboru dne 6. oktobra kriva spoznana javnega nasilista in na trimesečno jedo obsojena. Starčeviču se je poleg tega vzel tudi doktorato in izreklo še, da je nesposoben, izvrševati odvetništvo. Ko se je tožba prečitala, zaklical je pek Leskovac: «To ste pri ūrtvi, načelnik bode tretja ūrtva.» Leskovac je potem skočil čez ograjo in sodnika ošteval. Vseled tega so ga zaprli. Tretji zatoženec, Kumičić, je bil oproščen. Oba obsojenca, kakor tudi državní pravnik so napovedali pritožbo ničnosti. — To so ozbiljne in obžalovanja vredne dogodbe. Kam pride, skoči se bo z načinimi poslanici tako postopalo!

Vnanje dežele.

V Varžavi je bila 21. t. m. kazenska pravda zoper 28 anarchistov, ki so bili začetni socijalno revolucionarne zveze. K smrti na vešala so bili obsojeni: mirovni odec Bardavski, ženijni kapitan Leery in zatoženci Kunički, Orsovski, Schmauss in Petrusinski, drugi pa v večletno ječo.

Srbsko-bolgarski razpor. Poročilo iz Sredca od 18. t. m.: Iz vseh krajev so prišla naznania, da so velevlasti bolgarsko izjavlo s zadovoljnostjo sprejeli. 8. zaupanjem se pričakuje rešitev dela komisije. — Poročilo iz Belgrada od 19. t. m.: Mejnaročna vojaška komisija se je včeraj ustavnila v Nišu. Italijanski pooblaščenec, občinstveni Cerruti, izvoljen je bil za načelnika, ker je Italija prva nasvetovala mejnaročno vojaško komisijo. Kraljevo komisijo sprejel v avdijenco. Komisija je odvetovala skozi Belo Palanka v Pirot. Načelnik, polkovnik Topalović, je pooblaščen, premirje skleniti.

Poročilo od 20. t. m.: Bolgarska nota izjavlja, da se vlada uda razsodbi mejnaročne vojaške komisije, vendar pod tem pogojem, da srbska vojska zapusti bolgarsko zemljo. bolgarska vojska pa ostane v Pirotu, dokler se mir ne sklene. Nota se sklicuje na pismo velikega vezirja in na noto avstrijsko-ugarskega opravnika, ki sta ob pripoznala, da se morajo v račun jemanje bolgarske zmage. Mejnaročna vojaška komisija je v Pirot prišla včeraj ob 1. uri popoldne, türki pooblaščenec Šakir pa pa zvečer. Dela so se začela danes dopoludne. Misli se, da komisija dela kmalo izvrši.

Grška poslanska zbornica je 18. t. m. dovolila sto milijonov zajma za vojaške potrebe. Razen tega se je naložilo mnogo novih davkov. Uradnikom se od plač odija 5 do 21%, sprejeli so se zakoni o ob-

dačenju kapitala in dohodkov; na tobak se je davek podvojil.

Rusija neumorno dela v srednji Aziji. Zadnji teden se je slovensko odprla zahvalnica Železnični do Askabada. V soboto zvečer ob 7. uri je prišel prvi vlak iz Kizil Arvata v Askabat. Sprejem je bil naveden. Šest vojaških band je igralo narodno himno. S prvim vlakom se je priprjal tudi general Anenkov, vodja Železničnih podjetij, za prvim vlakom sta prišla še tisti večer dva druga vlaka v Askabad; eden s popotniki iz Kizil Arvata, drugi pa z blišnjim in živino iz Mihajlovskega. Turki so se silno čudili ter diriali na konjih ob vlakih in za njimi.

Nemški cesar se je papežu zahvalil za dobrohotno, naglo in nepristransko posredovanje o karolinškem pršanju, vsled česar so se prijateljske razmere med Nemčijo in Španijo zopet povrnole.

V Italiji so 20. t. m. hoteli študentje obiskovali, morali so se na to uže poprej pripravljati, ker so imeli cel program, ali policija jih je razgnala.

Mej Italije in Kolumbijo je vstal razpor; Italija je diplomatično zvezlo s Kolumbijom, pretrgalain Italijanskim poslanec je odpovedal v Rim.

Angleško ministerstvo, kakor poročajo angleški časniki, zahtevalo bo od novega parlamenta pred vsem drugim zaupnico; da se pa za Irce ustanovi poseben parlament, tega pa ne dovoli.

Sudanci vedno bolj pritiskajo proti Egiptu; vsled tega je angleška vlada ukazala generalu Fremantle, naj pomnoži posadko v Akešahu in Košehu; nove čete se vedno pošiljajo na pomoč.

DOPISI.

Iz Materije. 13. decembra 1885. — 9. t. m. se je velika nesreča zgodila. Janez Fabjančič iz Polžan pri Materiji je vozil brinjez Slivja, hotel je preko Hotčne na klanec voz ustaviti, skočil z voza, zapel se in padel ter mrtev postal. Voz so domov priprljali in naznani drugim. Žalostno je bilo videti ubogo družinico jokati na svojim očetom.

Sprevoda se je udeležilo mnogo rodbine in prijateljev. Pri sprevodu je bilo videti, kako so žalovali za rajnima, ker je bil blaga duša. Zapustil je ubogo udovo z 7 otroki, bilje posestnik, tržil je od svojih mlačih let z brinjem in ga na Kranjsko razpoljal, poznan je bil za vrlega poštnjaka. Lahka mu bodi zemlja!

Dutovlje. 18. decembra. — Bivši nač. č. g. duhovnik A. Kranjc se je premestil v dan 15. t. m. k svet. Jakopu v Trstu. Pastiroval je tukaj dve leti in osem mesecev; prijeten kraj, izrav zrak, dobra in lahka služba je vplivala nanj, da si je — kakor je sam rekel — zdravje jako utrdil. Zadnjo nedeljo po evangeljski pričigi se je od svojih ljubljenih ovčev težkih sreč v kratkih besedah poslovil. Pač pri takih slučajih mora človek imeti kamnitno srce, da se mu solza ne utrne! Občinsko starešinstvo in mnogo druzega občinstva ga je do znamenja svet. Roka pri odhodu spremilo. Ondaj mu je g. župan v imenu občine voščil srečen vesel, in se mu zahvalil za njegovo prijudno občevanje, na kar je tudi g. duhovnik enako odgovoril ter še pristavljal, da nikdar ne pozabi Dutovljanske občine, potem so si podali roke v znamenje: «beseda danu vse velja; pri tej priči slišal se je glasen jok od občine strani. Zapustil je tukaj nas on, ali njegov spomin ostane vedno pri nas.

Bil je milosrden do siromašnih ljudi, osobito do bohinjčev, da je iz lastnega ž-pa marsikom pomogel do požirkajuhe. Bil je tukaj občne prijubljene osobe, le kakim trem sesavčkom je bil malo neprijeten, ker ni nikogar vzdigoval narodaj in na prsa pritiskal. Prišel je na njegovo mesto č. g. A. Kuhn, o kojem se je nekdo v svojem času v vašem listu laško izrazil in čestital vernikom, kamor pride pastirovat. On je tukaj nastopil eno izmej sedmerih čest, ki drži v Rim.

Iz Gorice. 22. decembra. Občni zbor Slov. bivaln. ga in podpornega društva je bil zatočen na popolnem řešenje. Društveni predsednik č. Anton dr. Gregorčič je pozdravil in v kratkih besedah nagovoril gospode iruščenike, ter naznani, da je občni zbor otvorjen. Poročilo tajnika je bilo s zahvalo sprejeto, isto tako poročilo knjižničarja in ūšnega gospoda ja in denarničarja. Za tem poročilom je poročil g. denarničar o proračunu za leto 1886, proračun se je tu potrdil z dodatkom na predlog nekega društvenika, naj se za knjige in muzikalne predviri od 20 gl. na 40. Sprejel se je potem predlog, da sme občni zbor natiči ne le

enega, temveč po potrebi tudi več z travnikov. Premeril se je potem tudi §. 37 pravil, da se naloži več denar ne v gorisko hranilnico (Monte di Pietà), ampak polovico kapitala tudi v kako drugo varno hranilnico n. pr. v ljudsko posojilnico. Zadnja točka dnevnega reda je bila volitev predsednika in novega odbora.

Ker se je bil izvolil mej prejšnjim odborom poseben odsek, da napravi listo kandidatov za novi odbor, tako je neki od tega odska priporočal društvenikom, naj zedinjeno volijo po odseku priporočene kandidate, vendar da ima vsak društvenik pravico, po svoji volji voliti. Ko pa komisija pregleda oddane liste, naznani predsednik komisije izid volitev, ki je tak le: č. g. Ant. Gregorčič dežel. poslanec je bil zopet soglasno izvoljen za predsednika.

Ker pa niso bili izvoljeni v odbor vsi po odseku priporočeni kandidati, ampak samo eden, naznani je predsednik volilnega odseka, da ker se niso volili vsi priporočeni kandidati, da je s tem odsek in večina odbornikov razložena, in da so tem društveniki dali statemu odboru nezaupnico, in da radi tega osem odbornikov ostopi. Gospod predsednik je temu pritržil, ter naznani, da o svojem času zopet sklice občni zbor za volitev novega odbora, ter je zbor v angleščini zliknul. Ta odpoved je pa na vsak način čudna in dela le zmešnjava.

Domače in razne vesti.

Tržaški mestni zbor je jmenoval sinodni in bo imel danes ob šestih sejih, na dnevnih redih prilejov volitev v komisije za vodstvo splošnih volitev v mestni svet za prihodnje triletje, potem računske sklep za leto 1884 in proračun za leto 1886.

Proračun tržaške občine za leto 1886, o katerem bomo ob svojem času obširneje govorili, kaže rednih dohodkov 3,195,350 gl., in troškov 3,164,090 gl. tedaj za 41,260 kr. prebitku. Da je ta prebitek pesek v oči, to se pokaže med prihodnjim letom, ko bo magistrat, kakor v zadnjih letih vedno, skoraj pri vsakej seji mestnega zobra zahteval dodatne kreditite. Izvenredni troški pa so proračunani na 84,240 gl. in dohodki na 8100 gl., tedaj je tukaj primanjkljaja za 76,140 gold. Če t-daj primerimo skupne dohodke z skupnimi troški, tedaj se pokaže 44,880 primanjkljaja. Kargospodar sedanja stranka z mestnim premoženjem, vsako leto je bil še primanjkljaj, če

on skruni resnost in čast mestnega zborna s takimi opazkami. Živje na to odgovori energično, da pač stranka, katerej pripada Raskovič, skruni čast zborna in vsega mesta, ker je nepatriotična in dela proti sreči Trsta. Na to Raskovič kliče galerijo na pričo; galerija odgovarja z »Eviva Raskoviča« od ene, »Morte Raskovica« od druge strani; nek Lahon udari mladega Slovence, na kar se prikažejo straže in spraznijo gal rije. Ko je nastal mir, odobraval je Nabergoj v daljšem govoru postopanje Živca in grajal proračun, češ, da je za okolico premalo preskrbeno, posebno pa se v okolici zanemarjujo poti in vodnjaki. Unej se je potem kratek preprič.

Ko se je seja končala, čakali so nekateri lopovi Raskoviča in ga spremili kakor svojega tribuna v društvo Operja ter kričali Eviva Raskovič. Od druge strani pa se je slišal klic Eviva F'Austria; na molu sv. Karola je dobil tisti, ki je Slovence udaril, dobro po plečih, poljča pa je zarad izgredov aretrirala dva sina dačnega ravnatelja Polonio, mladega Hermeta, uže znane Alie, nekega Amadeo, Bonettija, Martinebija — sama znana nadpolna mladež. Drevi bode zopet seja in skoro gotovo bodo zopet nemiri. Bolj ko se bližajo volitve, bolj vroče postaja.

Davek za tlak in pasji davek. Tržški magistrat pozivlja posestnike konj in volov, naj naznanijo mej mesecem januvarjem 1886 mestnej blagajnici, koliko imajo te živine ter naj platijo davek od nje za vse leto 1886. Dotični magistrat poziv pristavlja, da se magistrat o resnicu napovedeb prepiči, in da bo kaznoval z dvojnim davkom tiste, ki ne bi vse živine napovedali. — Enak poziv je magistrat izdal glede pasjega rodu, tudi vse pse imajo njihovi posestniki napovedati in pasji davek do konca meseca januvarja vplati ter dobe pri plačilu pasjo marko.

Vabilo. Predsedništvo pol. društva Edinost vabi vse odbornike, namestnike in poverjenike v sejo, katera bode v nedeljo, dne 27. t. m. ob 10^h, ur dopolnilne v prostorih delalskega podpornega društva (Via Molin piccolo št. 1). Dnevni red obsega tako važne točke glede bližnje volitve, zarad česar je potrebno, da se seje udeleži vsi zgornji povabljeni in prav tako je željeti, da sejo obiščejo tudi zastopniki raznih lokalnih odborov okolice.

Vabilo k domači zavabi, ki bode na Silvestrov večer, t. j. 31. t. m. v društvenih prostorih samo za ustreza našega društva. Spored obstoji iz petja, deklamacij, šaljivih govorov in šaljive loterije s krasnimi dobitki. Vstopnina je prosta. Začetek ob 8 uri zvečer.

Trst 15 Decembra 1885. 1.

Odbor delalskega podpornega društva **Opomba:** Kedor želi, kacega prijatelja se seboj pripeljati, naj to prej naznani v društveni pisarni.

Ob enem se s tem naznanja, da bode 6. februarja veliki ples na korist društvenega pokojninskega zaloge.

Nova maša. Pri sv. Ivanu v tržaški okolici bo te v nedeljo 27. t. m. ob 10 uri zjutraj velika slavnost nove maše, pel jo bodo č. g. Aleš Gasperčič. Svetovanci se te izvanredne slavnosti veselje ter vabijo vse dobromisleč okoličane in močaneči k tej svečanosti, ki se bode vršila v čast božja.

Tržaške novosti:

Kolera v Trstu. Konstatirano je nekda, da je nek ogjar, Peter Hajduk, ki je delal na Lloydovem parniku, naglo zbolel za bolezni, ki je povsem podobna koleri. Bolnika so precej odpeljali v bolnišnico po koleri bolne in so požgali vso obleko, katero je imel na sebi. Se kolere nam manjka!

Oberdankovanje. 20. t. m. je bila obletica Oberdankove smrti na vešalih, nekateri pobalini so tisto jutro od 3. do 4. ure po Acquedatu vozili se in vplili: »Eviva Oberdank!« in se druge enake besede. Isti dan so se našli zjutraj tudi nekateri veleizdajski oklici po ulicah in mnogim je došel list »Cicolo Garibaldi«, v katerem je bila slika Oberdanka (Italijani ga zovejo Oberdan) in njega živopis. Vsa vsebinska lista je bila obrnena proti Slovencim, Hrvatom in sploh dobrim Avstrijem. Nekateri so na smrt obsojeni mej njimi vsi sotrudniki lista »Il Solao«. Tudi g. prof. Spinčiču prete Lahoni. Nasrednik pa je te dni dobil več obsodeb od Iredentarjev, nekatere celo po listinicah prav tako so lahonski pobalni našemu urediniku pobili nekatera okna stanovanja. Enaka sreča pa je zadela isti večer tudi najnujšega rudečkarja Raskoviča. Iz tega je videti, da se boj bije od dveh strani. V omenjenej proklamaciji je bilo, da se bliža dan rešitve, dan krvav, ali čudno je, da so na ta dan opozorili le Trentince, Istrane in Tržaščane, Goričane pa so spustili. Počasoma spuste tudi Trst in Istro, kakor so spustili Dalmacijo in Goriško.

Preiskava se je vršila te dni v stanovanju brvca Domenico Sovrano, našli niso sicer nič, pa mož je na sumu, da je vtihotapil nekaj prepovedanih tiskovin.

Policijsko. Nek fakin, rojen iz Šenpetra na Krasu, bil in jel je v nedeljo v nekej gostilni pa ni imel novca, da bi

plačal, zato je dobil potem še prosto stanovanje. — V nedeljo so zapri kakih 16 osob zarad izgredov na ulici, potem so vtrknili v luknjo par tatov in 3 nizvredne ženske. Jutri pa policija skoro gotovo povabi v goste čez praznike lepo število onih znanih tatov, da hode imelo prebivalstvo vsaj čez praznike pred njimi mir.

Iz Barkovlj nam pišejo: Mi vse smo zedinjeni za kandidata, kateri nam je bil nasvetovan od najodličnejših osob, in kateri je mož, da malo takih, bodisi glede patriotskega, glede zmožnosti ali glede odličnega mesta, katerega zaseda; on je naš rojak in ljubi svoj rod. Nikdo nas torej ne odvrne od te kandidature. K ljubu temu, da vlada mej našimi volilci popolna edinstvo, in da to več daj už vsak otrok, vendar so nekateri petešerji dobili glas, da bi delali za rudečeva Cesera in za nekega na pol rudečega inženirja. Poleg tega se sliši o nekem kandidaturi pa le za Šalo, toda resni ljudje ne bi imeli iz resnih reči delati šale. Pa naj petešerji delajo, kar hočejo; vsi pošteni volilci in prav možje stali bomo kakor en mož za našega kandidata, na katerega smo ponosni. Kdo je ta mož, pri nas už vsak volilec ve, zatorej nam dehes niti ni treba razglašati imena.

Iz Općin nam pišejo: V nedeljo si je naš znani Banski lord, ki pa nema poguma in penosa lordov, ampak le boj o teh ljudi, ki največ slišijo na ime Maier, naročil deputacijo nekaterih oklicanov, katera naj bi ga prosila, da prevzame zopet poslanstvo v mestni, oziroma dež. zbor za V. okoliški okraj. Banski lord je to deputacijo kako milostljivo sprejel in je izrekel, da ne prevzame poslanstva, a da jim nasvetuje mesto gospoda Živica nekoga drugrega gospoda. — Banski lord torej neče groziti, ker raste previsoko, pri vsem tem pa bi rad oruštu Edinost nogo podstavil. — Nismo posebni učenjaki, ali take lorde imamo v svojih nagoč pred seboj, vidimo skoz nje, kakor skoz steklo, ker preved slabote imajo na sebi. Volilci V. okraja si vendar ne dado moralne zausnice zaradi takega lorda.

Citatnica bolška bode imela redni letni občeni zbor dne 30. dec. zvečer ob 5 ur.

Vabilo k veselici v Možirju, kojo prireje gledališki in godbeni dilettante na dan sv. Št. fana v prostorih gosp. Rajspa v Možirju. Vspored: I. Spomin na Stajersko godbo, II. Vzemljo godbo, III. Eno uro doktor. Burka v jednem dejanju, poslovenil J. Alešovec. Osebe: Doktor Žrjav, Sedlač, Svetovalca Borna gospa, Plesnik, Ena, njena hči, Vetrnik, Škrjanec, sluha, Lekarniški učenec, Ančka, gospodinja Žrjavova IV. Glasovi od Mure, godba. Ona me ljubi. Vesela igra v dveh dejanjih. Češki spisal G. Pfleger Moravsky, poslovenil J. Mohorčič. Osebe: Gospa Merlinska bogata vdova, Peter Sodnik, aktuar. Lucija, njena hči. Pankracij Register, mestni stetovalec. Eugenija, njena tetka. Virgilij Kujigosprasek, profesor. Alfonz Ostrogovski, grashčak, Vencelj, sluha. Vrši se v mestu na deželi. VI. Hrvatska koračna godba. VII. Ples. Vstopnina 50 kr. Začetek ob 7. uri zvečer. K obilnej vdeležbi vabi ulju in odbor. Vstop le proti pokazanim povabilom.

Prvi penzionirani agent. Kakor znano, sklepajo se vsakovrstna zavarovanja, navadno po posredovanju agentov. Ti dobivajo od društva za svoje posredovanje primerno upravnino, ne dobitajo navadno nobene služnine, ampak se morajo zadovoljiti z razmernim zaslужkom od pridobljenih zavarovanj. Ako agent neha poslovati za svoje društvo, na pr. zarad previsoke starosti ali iz katerega koli drugega uzroka, neha tudi daljše izplačilo upravnine ali zaslужka. To je na vrnadi pri vseh zavarovalnih društvih z jedino izjemo zavarovalne banke »Slavija« v Pragi, kajti pri tem zavodu, ki je znan po svojih reformah na zavarovalnem polju, imajo agentje po preteklu nekoliko let jednako uradnikom pravico do pokojnine. V resnici ima banka »Slavija« — jeden mlajših zavodov — tudi že svojega prvega upokojenega zastopnika, namreč g. J. Tučehga v Malem Penčiću na Moravskem; ta dohiva iz zastopniške pokojninske zaloge tega zavoda od meseca aprila t. t. počenjšči, svojej prejšnje delavnosti primerno pokojnino v znesku 102 gld. 16 kr. na leto. Starček blagoslovil zato svoj zavod, kateri na pravi človekoljubni način skriva za svoje sovtrudnike. Po konjinski zalogi banke »Slavija« ima že premoženja 56.000 gld. da si je od ustanovjanja te zaloze preteklo stopr pet let. Konečno je še omeniti, da je upokojenemu zastopniku ako še more prekrhovati zastopniški posel — kakor mu dopušča starost — polg pokojnine zagotovljena tudi upravnina. To človekoljubno napravo naj bi posnemala tudi druga zavoda društva.

Krajarska podružnica na rodnega doma v Ljubljani. Hvaležno smo se že pri priliki spominjanju učiteljskega in treovskega stanu, da se z marljivim trudom znamata za pospeševanje našega blagega pojetja. Dolžnost načini pa tudi spregovoriti nekoliko o prizdavanji krasnega spola. Žalih, da Slovenci ni-

mamo toliko narodno probujenega ženstva kakor ga imajo nekateri drugi slovanski narodi, toda, kar ga imamo, to rečemo labko s ponosom, to stoji trano in zaslubi večjo posnemo. Ko smo svoje dni apelirali glede svojega podjetja na narodne Slovenske, naš poziv ni ostal nikakor brezvsešen. Ne le, da so, kakor povzema mo iz vrenih nam razpečanih knjižic, darovale že znaten donesek za zgradbo »Narodnega Dom«, ne le da so, kot smo pred kratkim poročali, rodoljubne vrhniške gospice kupile celo knjižico in da pridejo v kratkem za njimi rodoljubne vrhniške gospice, — tudi 17 poverjenic imamo, ki aktivno in agitatorično delujejo za našo stvar. Čast in hvala tedaj našemu svetu spolu za njegovo trudoljubivo in prijazno pospeševanje naše ideje, ki naj bi, čim preje tem bolje, že skoro postala občeslovenska!

Lubljanski Zvon. Št. XII: leposlovnega lista prinaša naslednje spise:

1. Gorázd: Solus. Legenda. — Dr. Vošnjak Ostromki iz človeške tragikomedijs. III. Usodni dan. — 3. Svojmir: Drobne pesmi. — 4. J. Trdina: Bajke in poviši o Gorjancih. 25. Gospodčina Cizara. — 5. Josip Stare: Pisma iz Zagreba. XII. — 6. Matej Tonejec-Samostal † Podgorica. — 7. Andrej Fejkov: Latinske nemške šole v Slovencih od XIII. — XIX. veka. — 8. J. Čimperman: Osoblo svetje. Soneti. — 9. Ivan Vrhovec: Kako so naše očete v vojake jemali. — 10. Janko Kersnik: Agitator. Roman. (Konec.) — 11. D. Fajgelj: Nove muzikalije. VII. — VIII. IX. — 12. Kaj živna poročila: VIII. Učitelj: Prvo berilo v slovinca za slovenske ljudske šole IX. Fr. Wiesthaler: Leopold Volkmer. — 13. Slovenski glasnik: Nove knjige slovenske. Cerkevna književnost slovenska. Pisateljsko podporno društvo. Gospod Janez Šubic. Slovenski naš slikar. Jurij Šubic. Blag rojak. Čehovin. Hrvatska književnost. Poziv. Izkaz. — 14. J. Kalan: Šab.

Kolera. V Benetkah je zadnje dni napala kolera nekoško občin; neka plemenita gospa je v 24 urah umrla za to bolezni. Naša vlasta je vsled tega ukrena, kar je v tac h prim-rljajih potrebno.

O bolgarskem knezu Aleksandru piše nek dopisnik iz Plovdiva: Naš knez je prav izgled vojaških kreposti. On zjutraj ostane prvi, už ob četrte uru in polu, in zvečer zadnji leže, ob enajstih. On spi sredi vojakov na štorji tam, kjer dobi prostor, on je z vojaki iz istega kotka. Če tudi nosi polkovnikovo opravo svojega polka, vendar spoštuje narodno nošo ker rabljeva čas vojne, namesti škorinj, navadne opance, kakor je to navadno pri prostovoljcih. Pri vsakem boji je bil on v prvih vrstah, vedno brez strahu in dobre volje. Z izpolju iljivimi besedami navdušuje vojake k vstrajnosti: Držite, se, junaci! — Naprej, junaci! Ne bojte se! Bog je z vami! Te zadnje besede so njegovo geslo. V bitvi pri Slivnici je jahan od utribe do utrdbe ter dajal pogum vojakom. Pri vzetji dragomanske soteske je knez v roke vzel puško z nasajenim bodilom ter napadel sovražnika na čelu prve kolone. Ta vzgled je vojake neizrečeno navdušil in pogumnočnost knjave je največ zahvaliti, da so Bulgari sovražnika vrgli. Kakor levi, tako so se vojaki bojevali ter se niso menili za krogle, ki so mej nje kar deževali. Na nekaterih krajih so jih hoteli zadrževati do časa, da strelenje boj poneha, ali niso za to menili, čustniki so morali z revolvrji v roki pred njo dirati, da so jih zadrževali.

Proganjanje kristijanov v Kohinkini. Iz Saigona prihaja: »Missions Catholiques« to le pismo od 30. oktobra: Poslajo veste notrujejo strašansko moritve kristijanov. Na tisočih kristijanov je bilo v zadnjih štirinajstih dneh umorjenih v okrožju vikarijata monsignora Caspar. Umorjenih je bilo v sedemdeset kriščanskih občinah ab kvenstriskih 8000. Ni ostala niena kriščanska cerkev, ni ena kriščanska hiša vse so požgali, celo trupla umorjenih. Le malš-minarij še stoji. Trije misijonarji so z 3000 kristijanov vanj pribegli, a bili so tri teine oblegovani. Nek francoski vojaški oddelek je oblegovalce zapoti. Ali ko je ta oddel lek odšel, obsuli so uporniki zoper seminarj ter se zarotili, da ga hočejo po končati. 20. oktobra so z prti imeli le še za tri tedne živeža in v njihovo nesrečo je mej njimi vstala še koler, za kateri jih je tristo umrlo. Gotovo jih otme novi francoski vojaški oddelek in odtelj v glavno mesto, ali seminarij porušijo prebivalci, kakor so vse druge misionske hiše, da le vojaki ostodi.

Preseljevanje Italijanov v Avstrijsko-Ogersko. Po učrednih italijskih zapisnikih se je 1. novembra leta 24.680 Italijanov presefilo v Avstrijsko-Ogersko, in sicer 14.788 v Avstrijo in 9882 na Ogersko. Rudi ni znali, koliko o trešenih je prišlo v nedrešeni T-est.

Atentat na spomenik Viktor Emanuelu. V Rimu so po noči 4. t. m. noteli raznoliki Viktor Emanuel lov spomenik. Položili so na stalo dinamitno patrono, ter jo užgali. Pri razpoku je bil tak stres, da so v bližnjih ulicah vse šope popokali ter se ljudje hudo prestrelili. Tudi je bil spomenik preškodovan vendar pa ne razrušen.

Književnost.

1. Vaniček. Biographische Skizze von Dr. K. Glaser, Professor am kk. Staatsgymnasium in Triest. Wien 1885. In Commission bei Carl Konegen I. Opernring. Ker smo minoli mesec poziv gospodovatelja na naročbo te knjige objavili, hočemo danes pobliže o njej spregovoriti. V predgovoru pravi spisovatelj, da hoče življenje avstrijskega učenjaka popisati, kakor je bil pred desetimi leti Cafovo življenje opisan v nemškem na Štirskevem izhajajočem časniku, da se širšemu svetu pokaže, da tudi Slovani imamo modrici očitno služče može. Pri tej priliki smo zvedeli, da je naš Božidar Rač zapuščino Cafovo, kolikor se tiče dopolnjenja Mikloščevega slovarja, za tisk pripravil.

Na strani 1—6 popisuje dr. Glaser dajška leta Vaničekova, kjer je vse šole dovršil v Pragi, kjer je dokončal juridične študije, pozneje pa se pa poprijel modroslovju. Na str. 7—10 objavlja dve pesni »Trost im Kreutze« in »Der sterbende Pole«, potem navaja liste glasovitih učenjakov, pisane V. in našteva in ocenjuje njegove knjige. Od strani 30—54 poroča o delu, ki ga je prevzel po V. smrti, in kateremu bode imen: Indische Nomenclatur der Naturgeschichte in navaja izglede iz vseh posameznih oddelkov v svojem predejovanju (imenoslovje za ruđinstvo je gosp. pisatelj sam sestavil). Na koncu knjige se nahaja Vaničekov spis o Schleicherju.

Kakor slišimo strokovnjaki na Nemškem knjigojako hvalijo. — Dr. Glaser je Urvašico nekaterim indologom na Nemškem poslal, med njimi tudi Fritze-n, ki v Reclamovi biblioteki na nemškem jezik prelagal indijske drame. Ta je našemu rojaku med drugimi tako odgovoril: »Sadhu, sadhu, (tj. dobro) sage ich in sonderheit angesichts der Übersetzung von Urvaši, obgleich ich sie wegen meiner Unkenntnis des Slovenschen nicht lesen kann. Doch zwölfe ich keinen Augenblick, dass Sie Ihren Landsleuten im engeren Sinne des Wortes durch das so zierlich ausgestattete Büchlein Freude und Genuss in ungeahnter Weise gewähren. Nun, Sie haben noch

Ramor Josip

domača trgovina v Trstu.

Natančna, vestna poslužba. Kedor naroči enkrat, bude gotovo tudi drugikrat, ker tu ni poslužba, kakor so poskusili nekateri, ki so naročili blago pri hamburških firmah. Razpošilja na debelo in drobno v poštini zavojih po 5 kilogr. francos poštarna in carina na vse kraje a u monarkij: vsakovrstno v Trstu najhajče se blago, posebno pa ponuja:

V poštini zavojih kata po 5 kilogr.:

Moka prava arabska posebno močna in aromatična	kilogr. f. 1.85
Cuba zeleni prava finoba debelo zrno	1.75
Rio najmlajša močna	1.30
Java zelena aromatična	1.36
zlasti izbrana	1.44
Portoriko najmočnejša in okusna	1.64
Ceylon Plant prve vrste močna	1.64
biser nekaj posebnega	1.74
St. Domingo močna in okusna	1.48
Jamajka dobra okusna	1.20
Manila dobra okusna	1.25

Po železnici od 25 kilogr. više vsak kligr. 10 nov. cenejše.

Čaj razne vrste kilogram od for. 4.- do 8.-

Mandži sladki kilogr. f. 1.25, grenači f. 1.50

Fine debele zbrane evice kilogr. f. 0.65

Sultanske rožine rumene brez kosti 0.65

Opaša najmlajša 0.52

Maroni fini rimski, debel kostanj za pedi 0.32

Maloni goriški 0.28

Maroni fini po Železnici 0.18

Datiji I. vrste for. 1.50, II. vrsti for 0.80

Pomerinčne zbrane v pletenicah po 30-40 v pletenici I pletenica po f. 1.80.

Pletenica polovico limonov in polovico pomaranč f. 1.70.

Mandarin f. 1.90. — Limoni I. vrste 1.80.

Dobri stari sir Parmesan kilogr. f. 1.90

Posebno priporočljivo je moje razno olje v sodčkah po 4 kilogr. čiste teže:

Nejško olje najmlajša . . . 1 kilogram f. 1.30

Francosko olje Aix 1.20

Namizno najmlajša italij. 1.15

fino 1.-

Jedilno dobro 0.75

najmlajša 0.90

Po Železnici v sodčkah od 25 kilogr. više vsak kilogr. 20 nov. cenejše.

Nadalje vsakovrstne konserve, sardine, jegulje itd. — Rum Jamajka, vino Malaga, ref Šk itd. Tudi pošilja vsakovrstno sočivje iz južnih in jutrovih dežel, sv. Ze morske rive — vse po dnevnem ceni, in sicer le po poštinem povzetju. Odpošiljatev se vrsi hitro in solidno. Na željo se precej odpošije franko obširni cenciki, kateri obsegajo skoro vse v Trstu najhajče se jedilno blago.

Poglavitni nauki in molitve

ki jih mora znati, kdo prejeti sv. birmo, sv. pokoro, sv. obhajilo, in sv. zakon, zove se malo knjižica, katera je izšla v naši tiskarni in se dobiva po 4 nove.

Novi instrument starominski Ariston za otroke preseza vse enake instrumente po eleganci, lepemu glasu in trajnosti. Za komad z 6 sekiričami 16 gld., kedor hoče več sekire, plača za vsako 60 novcev.

Razun tega priporočam svoje harmonike 1—

in druge muzikalne instrumente.

Ceniki brezplačno in franko.

J. N. Trimmel, Wien, Kaiserstrasse 74

Čudovite kapljice Sv. Antona Padovanskega.

To priprsto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaze njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in prezenje prav kmalu najtrdrovratniše želodčne bolesti. Prav izvrstno vstrejajo zoper hemoroje, proti boleznim na jetrih in na trani, proti črevesnim boleznim in proti gliptom, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božast, zoper scropok ter čisti pokvarjeni kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznjijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljatve pa vino v lekarnici Cristofolietti v Gorici, in Trstu v lekarni E. Zanetti i G. B. Roris, G. B. Faraboschi in M. Rarasci. Ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavolj Želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Polnilci iz kovine

za natočenje steklinic z vino in pivom sə zaklopkami iz kaučuka; zapirajo se sami.

Ako se z roko nekliko pritiše gumbo, ki se na njem nahaja odpre se zaklopka od kaučuka; tekočina polagoma rase v steklenici; pivo se preveč ne peni, ako se to polnilce rabiti. Vino in pivo se nič ne pogubi, vendar samozavorenje steklenic. Vsakdo jih lahko sam rabiti.

Cene: Jeden polnilec steklenic z evko iz kaučuka f. 2.20. Poština 20 kr. — Likver-pipa f. 2.20, pipa za dessert-vina f. 3.50, pipa za točenje Af. f. 4.50, pipa za sede B f. 5.50, pipa za sede C f. 6.50, pipa za sede D f. 8.50

Iustrov ni ceniki brezplačno in franko.

H. HUTTER,

WIE N, IX., Maximilianplatz 3, nächst der Votivkirche.

3-16 Prodajalec u se podaja odbitek; Agentom zaslužno pačo.

Trgovina A. Mayer-ja

z Pivom v steklenicah

naprava na paro

LJUBLJANA.

Cesarsko, Exportno in Bock-pivo

v zaboju h z 25 in 50 stekl. 10-52

Žele se zalogirji v večjih krajeh.

LA FILIALE della BANCA UNION TRIESTE

s'occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente:

Abbuonando l'interesse annuo per Banconote 3 1/4 % con preavviso di 5 giorni

4 %, " 12 "

4 1/4 %, a sei mesi fisso per Napoleoni

3 1/4 % con preavviso di 20 giorni

3 1/4 %, " 40 "

3 1/4 %, " 3 mesi

6 %

Godranno dell'interesse aumentato le lettere in circolazione con 5 giorni di preavviso dal 6 novembre a. c. quelle con 12 giorni dal 13 giorni e quelle con 24 giorni dal 25 novembre a. c.

IN BANCO GIRO

abbuonando il 3% interesse annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a florini 20.000 a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro assegni per queste ultime piazze ed accorda loro la facoltà di domellare effetti presso la sua cassa Franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della rendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso 1/4 di provvigione.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di coupons alla scadenza.

La Filiale della Banca Union

Sezione Merci s'incarica dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre crediti sopra mercanzie ad essa consegnate, oppure polizze di carico o Warrants. 2-2-7

LA FILIALE IN TRIESTE

dell'i. r. priv.

Stabilimento Austr. di Credito

per commercio ed industria

VERSAMENTI IN CON ANTI

Banconote:

3 % a nnuo interesse verso preavviso di 4 giorni

3 %, " 8 "

3 1/4 %, " 30 "

Per le lettere di versamento attualmente in circolazione, il nuovo tasso d'interesse comincerà a decorrere dalli 27 corrente, 31 corrente e 22 Novembre, a seconda del rispettivo preavviso.

Napoleoni:

3 % a nnuo interesse verso preavviso di 30 giorni

3 1/4 %, " 3 mesi

3 1/4 %, " 6 "

Banco Giro:

Ban onote 2 1/4%, sopra qualunque somma Napoleoni senza interessi.

Assegni

sopra Vienna, Praga, Pest, Bruna, Troppavia Leopoli, Lubiana, Hermannstadt, Innsbruck, Graz, Salisburgo, Klagenfurt Fiume Agram, franco spese.

Acquisti e Vendite

di Valori, divise e incasso coupons 1/4.

Antecipazioni

sopra Warrants in contanti, interesse da con-

venirs.

Mediane apertura di credito a Londra 1/2% provvigione per 3 mesi.

effetti 6% interesse annuo sino l'importo di 1000 per importi superiori da con-

trante. Trieste, 1. Ottobre 1883 48-45

Kovinske pipe

za sede od vina in pivo za pritlanjenje. s

za lozpr-tjem.

Te pipe se nikoli ne sklisoj kakor

drvene in sə zategadlo p vsem ne-

skidive. Obliku praktična in delo

drveno in trdno. Valed zrajenci

se veliko pribravljajo proti les-

nim pipim.

Zajvore se trdno, puščajo se in

čiste lahkajo.

Cene: Jeden polnilec steklenic z evko iz kaučuka f. 2.20.

Poština 20 kr. — Likver-pipa f. 2.20, pipa za dessert-vina f. 3.50, pipa za točenje Af. f. 4.50, pipa za sede B f. 5.50,

pipe za sede C f. 6.50, pipa za sede D f. 8.50

Iustrov ni ceniki brezplačno in franko.

H. HUTTER,

WIE N, IX., Maximilianplatz 3, nächst der Votivkirche.

3-16 Prodajalec u se podaja odbitek; Agentom zaslužno pačo.

VELIKA PARTIJA

ostankov sukna

3-4 metri), v vseh barvah za cele možke oblike, pošilja proti povzetju po 5 gld. ostank.

L. STORCH v Brnu

tvarina (sukno), koja se nebi dopada, more se zamenjati.</